

Datum : 17-12-2019
Aan : VVD
Van : College van dijkgraaf en hoogheemraden
Betreft : Beantwoording vragen rioolwaterzuivering Utrecht
CC : Overige leden algemeen bestuur

De AB-leden mevrouw Eijsbroek en de heer Van der Sterre hebben op 25 november 2019 namens de VVD-fractie schriftelijke vragen gesteld aangaande meldingen over geurhinder in de omgeving van de nieuwe rwzi Utrecht:

“Geacht college van Dijkgraaf Hoogheemraden,

Op de website van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden werd op 27 februari 2019 gepubliceerd dat het waterschap ongeveer 40 meldingen van geurhinder ontvangen had, afkomstig uit de ‘nabije’ omgeving van de rioolwaterzuivering in Utrecht. Dit betrof vlagen van geurhinder. Voor onderzoek naar de oorzaak is toen onder andere een extern bureau ‘Buro Blauw’ ingeschakeld, dat gespecialiseerd is in luchtkwaliteit. Op het terrein van deze rioolwaterzuivering zijn uit voorzorg extra maatregelen getroffen. Zo zijn er onder meer extra (tijdelijke) geurfilters en een extra drierapsfilter geplaatst. Ook is het slibtransport onder de loop genomen en zijn er maatregelen getroffen om geuren bij het verladen van slib te verminderen. Op het terrein van de rioolwaterzuivering in Utrecht Overvecht is verder een nieuwe installatie gebouwd die de oude zuivering heeft overgenomen. De nieuwe zuivering gebruikt minder energie, neemt minder ruimte in, kan meer water zuiveren en leidt tot schoner water. Daarnaast kan deze minder geur verspreiden. water. Sinds de opening van de waterzuiveringsinstallatie in Utrecht Overvecht afgelopen 12 oktober, geven inwoners in de buurten eromheen echter aan dat zij opnieuw (met vlagen) stankoverlast ervaren. De VVD-fractie van de gemeenteraad Utrecht heeft hierover eerder vandaag schriftelijke vragen ingediend aan het College van Burgemeester en Wethouders (Bijlage I.). Ook door de VVD-fractie in Provinciale Staten van Utrecht zijn eveneens schriftelijke vragen van eenzelfde strekking gesteld (Bijlage II).

De VVD-fractie van het waterschap het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden heeft de volgende vragen:

- 1. Bent u bekend met de bovengenoemde schriftelijke vragen die de VVD-fractie van de gemeenteraad Utrecht en de VVD-Fractie van Provinciale Staten aan het College van Burgemeester en Wethouders, respectievelijk het College van Gedeputeerde Staten heeft ingediend?*
- 2. Wat zijn de bevindingen van Buro Blauw met betrekking tot de oorzaak van de geurhinder?*
- 3. Is inmiddels duidelijk wat de oorzaak van de geurhinder is? Er werd gesuggereerd dat de geuroverlast afkomstig kan zijn van andere bronnen, is daarover al meer bekend?*
- 4. Heeft het plaatsen van het extra drierapsfilter enig effect gesorteerd?*
- 5. Wat zijn de bevindingen ten aanzien van het slibtransport?*
- 6. Wat is het klachtenverloop?*
- 7. U gaf medio 2019 aan dat er vlagen geur zich zouden kunnen verspreiden, zoals toegestaan is volgens de wettelijke norm hiervoor. Is dit ondertussen wel onder controle?*

*Namens de fractie van de VVD,
Neeke Eijsbroek en Peter van der Sterre”*

Beantwoording:

Hieronder worden de gestelde vragen beantwoord, waarbij voor de leesbaarheid de vraag voorafgaand aan het betreffende antwoord nog eens in cursief is herhaald.

Vraag 1:

Bent u bekend met de bovengenoemde schriftelijke vragen die de VVD-fractie van de gemeenteraad Utrecht en de VVD-Fractie van Provinciale Staten aan het College van Burgemeester en Wethouders, respectievelijk het College van Gedeputeerde Staten heeft ingediend?

Antwoord:

Ja

Vraag 2:

Wat zijn de bevindingen van Buro Blauw met betrekking tot de oorzaak van de geurhinder?

Antwoord:

Buro Blauw voert vanaf de start van de realisatie van de nieuwe rioolwaterzuivering in Utrecht geuronderzoeken uit die conform diverse methodes worden uitgevoerd. Buro Blauw maakt met zogenaamde “snuffelteams” op reguliere basis rondes in de wijken rondom de rioolwaterzuivering om geurwaarnemingen te doen en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden ook zichtbaar te laten zijn in de omgeving. Dit gebeurt door speciaal daarvoor getrainde mensen die in staat zijn diverse geuren en de intensiteit daarvan te onderscheiden. Tevens is in opdracht van het waterschap door Buro Blauw een aantal maatwerkonderzoeken uitgevoerd naar aanleiding van meldingen over geuroverlast. Er is vanaf 11-02-2019 tot 03-03-2019 een uitgebreid (belevings)onderzoek (meetcampagne) gedaan naar geurhinder met een geurpanel bestaande uit bewoners uit de omgeving. Daarnaast is, eveneens door Buro Blauw, gericht onderzoek gedaan naar slibverlading en slibtransport in april 2019. Vanwege aanhoudende meldingen van twee bewoners heeft Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden aan Buro Blauw opdracht gegeven om in de avonduren (de periode waarin beide bewoners aangaven overlast te ondervinden) twee zogenaamde “uitrukdiensten” ingesteld gedurende een periode van zes weken. Een derde periode van uitrukdienst wordt momenteel georganiseerd. Bewoners konden overlast in hun woonomgeving direct melden aan een waarnemer van Buro Blauw die dan ter plekke zou gaan om de oorzaak van de overlast te achterhalen. Overigens is gedurende de gehele periode van deze uitrukdienst geen enkele melding of klacht ingediend.

De bevindingen van Buro Blauw strekken zich over meerdere jaren gedurende zowel de realisatiefase als exploitatiefase van de nieuwe rioolwaterzuivering uit. Tijdens de realisatiefase is sprake geweest van een technische transitiefase van de oude naar nieuwe zuivering waarbij de oude zuivering geleidelijk aan buiten bedrijf is gesteld en de nieuwe in gebruik is genomen. Geurwaarnemingen toonden indertijd aan dat de rioolwaterzuivering in omringende woonwijken soms sterk waarneembaar was hetgeen onder meer verklaard kan worden door deze transitiefase en het gegeven dat nieuwe (geurbehandelings)installaties moesten worden ingeregeld en afgesteld.

Door Buro Blauw is in april 2019 vastgesteld dat het proces van slibverlading en de daarop toegepaste wijze van geurfiltering, een voor de hand liggende bron van geur is en de meest waarschijnlijke bron van geurwaarneming is. Dit wordt ook bevestigd in de uitkomsten van de meetcampagne die Buro Blauw van 11-02-2019 tot 03-03-2019 heeft uitgevoerd.

Op basis van vorenstaande bevindingen heeft Buro Blauw een aantal aanbevelingen gedaan die door Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden zijn omgezet in (technische) maatregelen ter voorkoming van geurverspreiding.

Vraag 3:

Beantwoording schriftelijke vragen

ex art. 40 Reglement van Orde

Is inmiddels duidelijk wat de oorzaak van de geurhinder is? Er werd gesuggereerd dat de geuroverlast afkomstig kan zijn van andere bronnen, is daarover al meer bekend?

Antwoord:

Buro Blauw heeft – met in achtneming van de beantwoording van vraag 2 – een aantal potentiële geurbronnen aangeduid die vervolgens onderworpen zijn aan verbetermaatregelen ter voorkoming/reductie van geur. Mogelijke andere, externe, geurbronnen zijn in beeld gekomen doordat concrete meldingen of klachten qua tijdstip, windrichting of locatie niet in verband konden worden gebracht met activiteiten op de rioolwaterzuivering. Zo werd soms overlast gemeld op tijdstippen dat geen slibverlading of potentieel geurverspreidende activiteit plaatsvond of op locaties die, gelet op de toen heersende windrichting, geen geur van de rioolwaterzuivering konden ontvangen. Aan de gemeente Utrecht is n.a.v. een concrete melding het verzoek gedaan om te onderzoeken of overstortsystemen een oorzaak zouden kunnen zijn van bepaalde klachten. Dit onderzoek is echter, voor zover wij kunnen nagaan, niet uitgevoerd.

In de zomermaanden leek een beperkt aantal klachten veroorzaakt te worden door de activiteiten van Groenrecycling Utrecht. In combinatie met warme weersomstandigheden kan geur afkomstig van dit bedrijf bij ongunstige wind zich verplaatsen. Doordat verdere meldingen uitbleven, heeft hiernaar geen vervolgonderzoek plaatsgevonden.

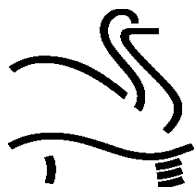
Vraag 4:

Heeft het plaatsen van het extra drietrapsfilter enig effect gesorteerd?

Antwoord:

Op basis van de bevindingen van Buro Blauw heeft een aantal optimalisaties van de geurbehandeling plaatsgevonden. In eerste instantie is, vooruitlopend op een nieuw, definitief ontwerp van de geurbehandeling, een aantal tijdelijke maatregelen doorgevoerd. Zo zijn bij het influentgemaal twee koolfilters geplaatst met in totaal 3500 m³/h extra afzuigcapaciteit en is bij de slibverwerking een 3-traps filter/microgaswasser geplaatst. Tevens zijn in de verladingshal de ventilatieopeningen verkleind waardoor minder geur naar buiten kan treden en is de capaciteit van de afzuiginstallatie vergroot. Voor het verladingproces is voorts een laadprotocol ingesteld ter voorkoming van geurverspreiding. Onderstaand een volledig en chronologisch overzicht van genomen maatregelen:

Datum	Omschrijving
Feb/mrt/april 2019	Onderzoeken afgerond Resultaat: geurklachten worden veroorzaakt door emissie van specifieke geurstoffen (DMS en DMDS).
Feb/mrt 2019	Deze geurbronnen losgekoppeld van bestaande geurinstallatie en behandeld met tijdelijke koolfilters en afzuigdebieten verhoogd om er voor te zorgen dat er onderdruk gewaarborgd is (zowel ontvangwerk als slibverwerking).
April/mei 2019	Aannemer heeft nieuw ontwerp voor geurbehandelingsinstallatie gemaakt. kenmerk van oplossing: specifiek geurbronnen apart behandelen door middel van microgaswasser en nageschakeld koolfilter (i.p.v. lavafilter)
Juni 2019	Realisatie Geurinstallatie "definitief" De tijdelijke situatie is definitief gemaakt (leidingen onder de grond, ventilatoren redundant uitgevoerd)
Eind juni 2019	Test geur: Resultaat: Geurbehandelingsinstallatie functioneert conform ontwerp (debieten, redundantie etc.)

Beantwoording schriftelijke vragen

ex art. 40 Reglement van Orde

Begin juli 2019	Metingen uitgevoerd en geanalyseerd: Geurverspreiding/geurcontour in lijn met vergunningsvoorschriften
Dec 2019	Geurbehandelingsinstallatie definitief
Jan 2020	Meetprogramma >6mnd om vast te stellen dat geurbehandelingsinstallatie voldoet. Meetdata wordt gevalideerd met model
Jan19-nu	Diverse optimalisaties uitgevoerd: - Verkleinen ventilatieroosters slibverlading (geuruittrede voorkomen, onderdruk vergroten) - Na draaitijd ventilator bij verlading vergroten - Meet en monitoringsplan lavafilters (meten Ph-concentraties percolaat, rendementmetingen, h2s emissie) - Laadmeester aangesteld - Type vrachtwagen gewisseld met ander zeilconstructie - Procedures verlading aangescherpt Ook maximale inspanning om geur te voorkomen: Versnellen biologische opstart lavafilters, zaagsel strooien in slibwagens, maskeringsmiddel, zeepdosering (voorbehandeling voordat het door de filters gaat), etc.

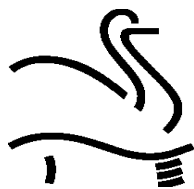
Uit metingen, o.a. uitgevoerd door het gespecialiseerde bedrijf Olfasense, blijkt dat deze maatregelen effectief zijn voor wat betreft geuruitstoot. Dit komt ook tot uiting in de statistieken met betrekking tot het klachtenverloop. Vanaf juli 2019 zien we een substantiële daling van het aantal klachten.

Vraag 5:

Wat zijn de bevindingen ten aanzien van het slibtransport?

Antwoord:

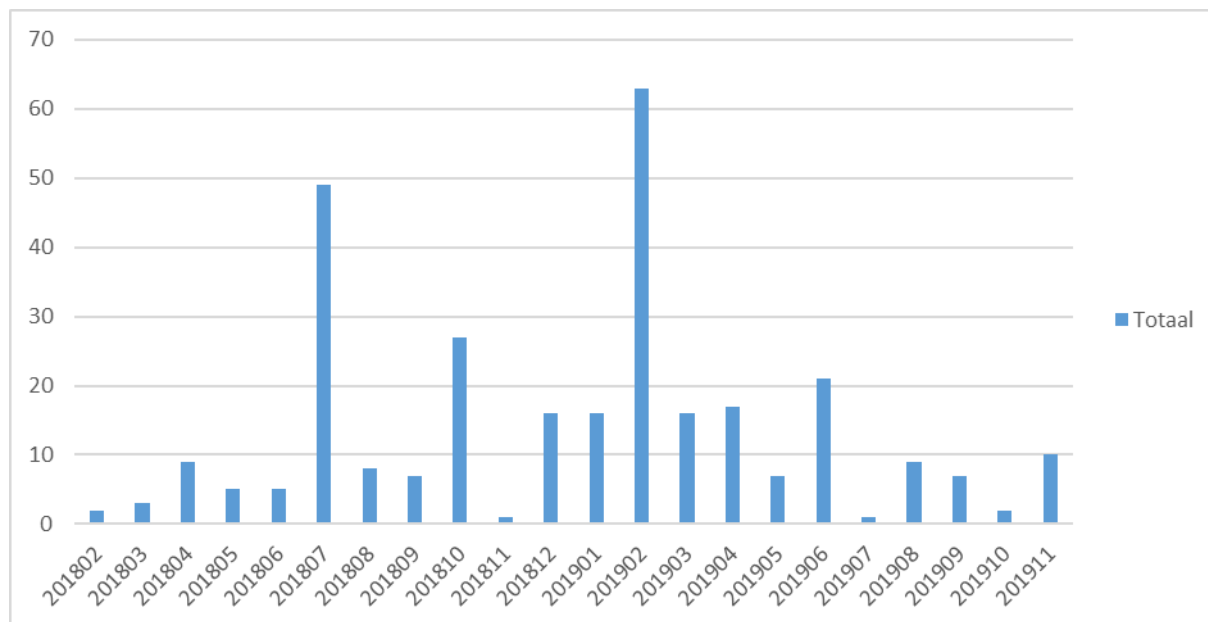
Door Buro Blauw zijn op 24-04-2019 concentratiemetingen en verspreidingsberekeningen uitgevoerd voor het slibtransport. Geconcludeerd is dat, indien slib wordt vervoerd met een OPEN vrachtwagen, er binnen een afstand van 110 meter een mogelijke overschrijding van het aanvaardbaar hinderniveau plaatsvindt. Om die reden zijn in het kader van de optimalisatie van geurmaatregelen zoals aangegeven onder 3, een aantal eisen gesteld aan het transport waaronder de verplichting om de laadbak adequaat af te dekken voordat men de rioolwaterzuivering verlaat.

Vraag 6:

Wat is het klachtenverloop?

Antwoord:

Vanaf juli 2019 – na het doorvoeren van geurbeperkende maatregelen – zien we een dalende lijn in het aantal klachten en meldingen. Dit beeld wordt bevestigd door RUD Utrecht.

Vraag 7:

U gaf medio 2019 aan dat er vlagen geur zich zouden kunnen verspreiden, zoals toegestaan is volgens de wettelijke norm hiervoor. Is dit ondertussen wel onder controle?

Antwoord:

Vlagen geur zijn inherent aan het bedrijfsproces en passen – zoals uw fractie terecht concludeert – binnen de wettelijke normen. Desondanks treffen wij in het kader van het omgevingsbelang aanvullende, bovenwettelijke, technische maatregelen om geurwaarnemingen verder terug te dringen en de geurcontour zoals deze is opgenomen in de Omgevingsvergunning, verder te verkleinen. In januari 2020 start een meetprogramma om de effecten van deze maatregelen in beeld te brengen.